

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Marek Motuk (sprawozdawca)

w sprawie ściganego **A. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 lipca 2022 r.

wniosku obrońcy o wznowienie postępowania

zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt II AKz [...],

zmieniającego częściowo postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt III Kop [...],

wydane w przedmiocie przekazania A. G. właściwym organom Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w celu przeprowadzenia wobec ściganego postępowania karnego.

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. wniosek o wznowienie postępowania pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. obciążyć A. G. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego w dniu 13 kwietnia 2022 r. (data prezentaty) wpłynął wniosek obrońcy A. G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt

IIAKz[...] , zmieniającego częściowo postanowienie Sądu Okręgowego w B. z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt III Kop [...], wydane w przedmiocie przekazania A. G. właściwym organom Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w celu przeprowadzenia wobec ściganego postępowania karnego.

Jako podstawę prawną wznowienia, wnioskodawca wskazał przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit a k.p.k. W części motywacyjnej wniosku podał, że na początku 2022 r. ścigany A. G. powziął informację, że Sąd Koronny w C. w sprawie prowadzonej pod sygn. T[...], dotyczącej bezpośrednio czynu, który jest podstawą wydania wobec niego europejskiego nakazu aresztowania, prowadzonej przeciwko K. R. i D. D., uniewinnił tych oskarżonych od zarzucanego im czynu z art. 328 ust. 1 ustawy o dochodach z działalności przestępczej (Proceeds of Crime Act 2022). W ocenie wnioskodawcy, okoliczność ta stanowi nowy fakt, który wskazuje na to, że czyn zarzucony A. G. nie stanowił przestępstwa, co tym samym rodzi przypuszczenie, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki odmowy przekazania ściganego stronie brytyjskiej.

Na podstawie art. 546 w zw. z art. 97 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2 k.p.k., obrońca wniósł o zwrócenie się do C. Crown Court (Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) o nadesłanie orzeczeń dotyczących K. R. i D. D., wydanych w sprawie o sygn. akt T[...], tj. w sprawie bezpośrednio dotyczącej A. G..

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na zaprezentowane przez obrońcę stanowisko, wniósł o pozostawienie wniosku o wznowienie postępowania bez rozpoznania, z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania należało uznać za niedopuszczalny z mocy ustawy. Ta ocena implikowała wydanie rozstrzygnięcia o pozostawieniu tego wniosku bez rozpoznania.

Treść przepisów zawartych w rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego, regulujących instytucję wznowienia postępowania, skłania do konstatacji, że nie wszystkie postępowania toczące się przed sądem karnym objęte są możliwością zastosowania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Do zakresu postępowań podlegających wznowieniu należą przede wszystkim te postępowania sądowe, które toczyły się w przedmiocie procesu, a zatem dotyczące odpowiedzialności

karnej oskarżonego. Dopuszczalne jest też wznowienie postępowań sądowych w przedmiocie odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu niesłusznego pozbawienia wolności, ewentualnie tych postępowań ubocznych, które nie są związane z zasadniczym nurtem procesu, ale mają charakter autonomiczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 20.05.2010 r., V KO 47/10, OSNKW 2010, nr 8, poz. 73).

Podzielić należy prezentowany w judykaturze i doktrynie pogląd, że nie jest możliwe wznowienie postępowania toczącego się w przedmiocie dopuszczalności wydania osoby ściganej organom innego państwa, a więc wydania rozstrzygnięcia dotyczącego dopuszczalności lub niedopuszczalności ekstradycji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 6.02.2014 r., III KO 82/13, OSNKW 2014/6, poz. 51), co również odnieść należy do przekazania osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, z uwagi na tożsamą istotę i cel obydwu instrumentów prawnych w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych. Należy zauważyć, że w przypadku postępowania prowadzonego w przedmiocie przekazania osoby ściganej nie można w żadnej mierze mówić o tym, aby miało ono charakter postępowania, którego przedmiot dotyczy odpowiedzialności karnej określonej osoby, jako że przedmiotem tym jest jedynie badanie przesłanek odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania (obligatoryjnych i fakultatywnych – zawartych odpowiednio w art. 607p k.p.k. i art. 607r k.p.k.). Sama kwestia odpowiedzialności karnej ściganego będzie rozstrzygnięta dopiero przez sąd państwa, do którego owo przekazanie nastąpiło. Przywołany zaś przez wnioskodawcę przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w sposób wyraźny odnosi się do osoby uprzednio już skazanej prawomocnie, gdy po takim skazaniu ujawnią się nieznane dotąd sądowi fakty lub dowody, wskazujące na to, że skazany ten nie popełnił czynu albo czyn ten nie stanowił przestępstwa bądź nie podlegał karze. Słusznie stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu ww. postanowienia z dnia 6 lutego 2014 r., iż żadna z wymienionych okoliczności (jak też tych wskazanych w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k.) nie może odnosić się do osoby, która nie została jeszcze prawomocnie skazana.

Podkreślenia natomiast wymaga, że wznowienie postępowania nie dotyczącego kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego, dopuszczalne

będzie w przypadku zaistnienia bezwzględnych podstaw odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., jeśli wydane w tym postępowaniu orzeczenie powoduje trwałe przekształcenie sytuacji prawnej osoby objętej tym postępowaniem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 5.04.2017 r., III KO 112/16, OSNKW 2017, nr 8, poz. 47 – w którym wskazano na możliwość wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem sądu wydanym w przedmiocie stwierdzenia prawnej dopuszczalności ekstradycji). W niniejszej sprawie nie zidentyfikowano jednak uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. Wystąpienia takich wad nie sygnalizował też obrońca ściganego.

Biorąc powyższe pod uwagę, wniosek obrońcy A. G. o wznowienie postępowania – na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k. – należało pozostawić bez rozpoznania, gdyż jest on niedopuszczalny z mocy ustawy.

Rozstrzygnięcie o kosztach związanych z postępowaniem wznowieniowym znajduje oparcie w przepisie art. 639 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[as]